

Sinteza ședinței plenare din 1 februarie 2024

Prima ședință plenară din sesiunea de primăvară s-a remarcat printr-o prezență înaltă a deputaților. La începutul ședinței și-au înregistrat prezența 94 din 99 de deputați, inclusiv cei care au lipsit constant la ședințele plenare din sesiunea de primăvară și toamnă 2023. În opinia Promo-LEX, prezența și participarea cât mai largă a deputaților la ședințele plenare asigură o reprezentativitate mai bună a Legislativului și poate contribui la o dezbateră autentică a subiectelor supuse discuțiilor.

Promo-LEX subliniază că adresarea de insulte de către Președintele Parlamentului și alți deputați, pe parcursul ședinței, este un **comportament inadmisibil și contrar Regulamentului Parlamentului**. Amintim că Președintele ședinței este cel care trebuie să supravegheze și să asigure ordinea și respectarea regulilor stabilite în cadrul ședinței plenare și, după caz, să cheme la ordine sau să aplice sancțiuni. În acest

sens, Promo-LEX recomandă Președintelui Parlamentului să se abțină de la încălcarea Regulamentului și să demonstreze o conduită de urmat pentru deputați.

Respingerea de către majoritatea parlamentară a propunerilor opoziției de a constitui comisii de anchetă (2) și de a audia în plen demnitari și conducători a autorităților publice (cel puțin 9) confirmă constatările anterioare ale Promo-LEX privind **caracterul deficitar al controlului parlamentar**. Totodată, reamintim că, pe perioada acestei legislaturi, toate solicitările deputaților din opoziție de a constitui comisii au fost constant respinse. În acest mod, **lipsa de consens politic și a unor drepturi garantate opoziției parlamentare devin un impediment esențial în exercitarea unor forme de control parlamentar**.

Promo-LEX atrage atenția că una din modificările la ordinea de zi a fost efectuată la mijlocul ședinței plenare și la propunerea Comisiei juridice numiri și imunități, contrar Regulamentului Parlamentului. Este vorba despre includerea proiectul de modificare a Hotărârii privind confirmarea componenței nominale a Comisiei de evaluare externă a integrității etice și financiare a procurorilor.

Proiectul de hotărâre privind aprobarea numărului de personal al Procuraturii a fost aprobat cu încălcarea procedurii, în lipsa propunerii Procurorului General și a avizului Consiliului Superior al Procurorilor (CSP).

Modificările la componența comisiilor permanente care vizează deputații neafiliați (Vasile Bolea) nu au fost consultate cu aceștia. În acest sens, Promo-LEX consideră că dialogul și comunicarea trebuie să fie asigurată atât de Biroul permanent, cât și de majoritatea parlamentară, care nu trebuie să facă abuz de poziția sa dominantă.

Transparența decizională a fost afectată în **proporție de 59%** prin nepublicarea avizelor, expertizelor și altor acte

aferente proiectelor (7) și prin nerespectarea termenului prevăzut pentru prezentarea recomandărilor părților interesate (3).

Menționăm că unele acte aferente proiectelor examinate în ședință (6 rapoarte ale comisiilor permanente, 2 proiecte de hotărâri, un proiect de lege și un aviz al Direcției juridice) au fost publicate pe pagina web Parlamentului în ziua ședinței, fie în timpul examinării proiectelor sau chiar ulterior votării.

Totodată remarcăm că, în cazul a două proiecte (autori deputați PAS) ale căror transparență decizională a fost afectată, s-a solicitat, nemotivat și fără un temei legal clar, examinarea în regim prioritar.

Următoarea ședință plenară a fost stabilită pentru data de 15 februarie 2024, astfel continuându-se practica desfășurării ședințelor plenare o dată la două săptămâni.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX "Democrație, Transparență și Responsabilitate". Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.